

Granskning av god ekonomisk hushållning per 2024-08-31

Region Västmanland

Oktober 2024

Sofie Plomér Sundqvist

Michael Wissén

Henrik Fagerlind

Inledning

Bakgrund

Enligt kommunallagen ska regional verksamhet kännetecknas av god ekonomisk hushållning. En del i den ekonomiska förvaltningen är att fullmäktige ska besluta om verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Dessa mål ska sedan följas upp i delårsrapport.

Revisorerna ska enligt kommunallagen 12 kap. 2 § bedöma om resultaten i delårsrapport är förenligt med beslutade mål inom området. Uppdraget ingår som en obligatorisk del i årets revisionsplan. Regionstyrelsen är ansvarig för upprättandet av delårsrapport.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin skriftliga bedömning, vilken skall biläggas delårsrapport i samband med fullmäktiges behandling av rapporten. Följande övergripande revisionsfrågor ska besvaras:

1. Är resultat i delårsrapport förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för god ekonomisk hushållning?
2. Är resultat i delårsrapport förenligt med balanskravet?

I granskning av delårsrapport riktas fokus mot om det finns förutsättningar att mål och balanskrav kommer att uppnås för perioden.

Revisionskriterier

Revisionskriterier i granskningen utgörs av kommunallagen 11:1, lag om kommunal bokföring och redovisning 11:8, 11:10, 11:12 och 13:2 samt rådet för kommunal redovisnings rekommendation 17 Delårsrapport.

Avgränsning

Granskningen avser delårsrapport som upprättats per 2024-08-31 och som behandlats av regionstyrelsen 2024-10-01.

Metod

Granskningen har skett genom analys av för granskningen relevant dokumentation. Granskningsresultatet bedöms med hjälp av signalsystem: grön (uppfyllt), gult (delvis) och röd (ej uppfyllt).

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomidirektör.

Granskningsresultat

Godekonomisk hushållning

lakttagelser

Regionfullmäktige beslutade 2023-06-13 § 78 om Regionplan och budget 2024-2026. I planen anges fyra generella och övergripande målområden för regionens verksamheter och ekonomi; Nöjda och trygga invånare, Effektiva och ändamålsenliga tjänster av god kvalitet, Engagerade medarbetare med rätt kompetens samt Ekonomi i balans.

I regionplanen finns två finansiella mål inom målområdet "Ekonomi i balans" som berör regionens ekonomiska resultat och finansiella ställning.

- I delårsrapporten redovisas periodutfallet per 31 augusti 2024 för regionens finansiella mål samt prognostiserad måluppfyllelse per helår. Regionen väntas varken uppnå det finansiella målet om att under året uppnå fastställd ekonomiskt resultat eller målet om ökad soliditet.
- Den långsiktiga finansiella målsättningen, enligt riktlinjen för god ekonomisk hushållning, innebär att det ekonomiska resultatet (balanskravsresultatet) över en konjunkturcykel ska motsvara två procent av skatter och generella statsbidrag. Med ett prognostiserat balanskravsresultat på -690 mnkr beräknas regionen på övergripande nivå inte nå det långsiktiga finansiella målet för god ekonomisk hushållning. Balanskravsresultatet över en konjunkturcykel (10 år) motsvarar med prognostiserat resultat 1,5 procent av skatter och generella statsbidrag.

I regionplanen finns det 13 mål inom 9 olika verksamhetsområden som knyter an till de regionövergripande målområdena med tillhörande indikatorer. Delårsrapporten saknar en redovisning av periodutfall samt bedömning av prognostiserad måluppfyllelse per helår för en majoritet av målen och indikatorerna.

- Av totalt 13 mål har 9 mål ej bedömts, 1 mål har bedömts som utvecklas i önskad riktning (grön), 1 mål som oförändrat/otillräcklig utveckling (gul) och 2 mål som utvecklas i oönskad riktning (röd).
- Av totalt 46 indikatorer har 23 indikatorer ej bedömts, 9 indikatorer har bedömts som gröna, 7 som gul och 7 som röda.

Regionen lämnar den sammanlagda bedömningen att regionen för år 2024 endast delvis uppfyller kraven på god ekonomisk hushållning och att förbättring krävs inom flera delar. Både kostnadsnivå och kostnadsutvecklingstakt uppges vara i behov av kraftig sänkning för att klara framtida utmaningar. Vi noterar att det inte tydligt framgår av delårsrapporten hur regionen har landat i en delvis bedömning utifrån redovisat resultat.

Balanskravet

lakttagelser

Balanskravsresultat innebär att samtliga realisationsvinster och realisationsförluster som uppkommit vid försäljning av en anläggningstillgång räknas bort liksom orealiserade förändringar på placerade medel. I delårsrapporten redovisar regionen ett balanskravsresultat per 31 augusti 2024 på -561 mnkr. Motsvarande resultat föregående år uppgick till -627 mnkr.

Det prognostiserade balanskravsresultatet för 2024 uppgår till -690 mnkr, vilket avviker negativt mot budgeten för 2024 som uppgår till -53 mnkr. Regionen redovisade ett balanskravsresultat på -607 mnkr år 2023. I delårsrapporten anges att hela det prognostiserade balanskravsresultatet kan täckas av tidigare avsättningar för tillfälliga kostnadsökningar.

I delårsrapporten anges även att regionen maximalt kan täcka ett resultat på -800 mnkr med tidigare års avsättningar i eget kapital.

Samlad bedömning

Revisionsfråga	Bedömning	
1. Är resultat i delårsrapport förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för god ekonomisk hushållning?		
- Finansiella mål	Nej [Sammanfattad motivering]	
- Verksamhetsmål	Ej bedömningsbar	
2. Är resultat i delårsrapport förenligt med balanskravet?		
- Följsamhet till balanskravet	Nej	

2024-10-11

Henrik Fagerlind

Sofie Plomér Sundqvist

Uppdragsledare

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Region Västmanland i enlighet med avtal och revisionsplan 2024. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Utlåtande avseende delårsrapport 2024

Fullmäktige i Region Västmanland

232100-0172

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har uppdraget att årligen granska resultaten i delårsrapport och årsredovisning. Ansvaret för att upprätta dessa rapporter vilar på styrelsen. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna. Vår bedömning är baserad på en översiktlig granskning av delårsrapporten, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen. Granskningen har utförts enligt god revisionsred i kommunal verksamhet. I granskning av delårsrapport riktas fokus på om det finns förutsättningar att mål för god ekonomisk hushållning respektive balanskrav kommer att uppnås för helåret.

Iakttagelser

Efter genomförd granskning vill vi särskilt framhålla följande iakttagelser:

Det ekonomiska resultatet för perioden liksom prognosen för helåret är i likhet med motsvarande period 2023 kraftigt negativt. Det prognostiserade balanskravsresultatet för helåret 2024 beräknas bli -690 miljoner kronor. Regionen når därmed inte det långsiktiga finansiella målet för god ekonomisk hushållning. Nettokostnadsutvecklingstakten är lägre än motsvarande period 2023, men fortsatt alltför hög. Ett omfattande underskott återfinns i likhet med tidigare år inom hälso -och sjukvårdsnämnden, där prognosen är ett resultat om - 1 045 mnkr. Även andra nämnder prognostiserar i år underskott i förhållande till budget.

I revisionsberättelsen för år 2023 riktade vi en anmärkning till hälso -och sjukvårdsnämnden för bristande intern kontroll avseende ekonomi samt bristande ekonomisk måluppfyllelse. Vi har under året haft en kontinuerlig dialog med nämnden avseende de åtgärder nämnden genomför och planerar att genomföra. Vi kan, baserat på resultat och prognos i delårsrapporten, konstatera att nämndens underskott i förhållande till budget är omfattande. Detta får allvarliga konsekvenser för regionens samlade ekonomi, vilket visar sig genom att regionen prognosticerar ett negativt balanskravsresultat för andra året i rad.

Vi kan mot ovanstående bakgrund inte nog understryka vikten av att kraftiga åtgärder vidtas av styrelsen och hälso -och sjukvårdsnämnden, liksom av övriga nämnder, för att vända utvecklingen.

Vidare vill vi i likhet med tidigare år påtala vikten av att uppföljningen av verksamhetsmässiga mål förbättras i delårsrapporteringen till fullmäktige. Eftersom ett flertal mål och indikatorer saknar bedömning eller underlag i delårsrapporten är det inte möjligt för oss revisorer att bedöma om resultatet uppfyller fullmäktiges mål för perioden eller förväntad måluppfyllelse per helår.

Bedömning

Revisorerna samlade bedömning är följande:

- Resultatet i delårsrapporten är inte förenligt med de finansiella mål som fullmäktige beslutat om.
- Resultatet i delårsrapporten vad gäller verksamhetsmässiga mål som fullmäktige beslutat om kan vi inte bedöma.
- Resultatet i delårsrapporten visar att balanskravet inte kommer att uppfyllas för helåret.

Underskrifter

Västerås, datum enligt digital signatur

Elisabeth Löf

Birgitta Andersson

Ingmarie Bjurstedt

Rolf Hahre

Helmut Hoffmann

Rasmus Löfling

Frank Pettersson

Jesper Songer

Deltagare

ELISABETH LÖF Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2024-10-11 11:52:14 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: Mariana Elisabeth Löf

Datum

Elisabeth Löf

Leveranskanal: E-post

BIRGITTA ANDERSSON Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2024-10-11 11:52:02 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: BIRGITTA ANDERSSON

Datum

Birgitta Andersson

Leveranskanal: E-post

RASMUS LÖFLING Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2024-10-11 11:06:13 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: RASMUS LÖFLING

Datum

Rasmus Löfling

Leveranskanal: E-post

JESPER SONGER Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2024-10-11 11:56:40 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: JESPER SONGER

Datum

Jesper Songer

Leveranskanal: E-post

ROLF HAHRE Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2024-10-11 11:54:42 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: ROLF ARTUR HAHRE

Datum

Signerat med Svenskt BankID: +460705884021

Rolf Hahre

Leveranskanal: SMS

HELMUT HOFFMANN Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2024-10-11 11:52:32 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: HELMUT HOFFMANN
Signerat med Svenskt BankID: +460706728082

Datum

Helmut Hoffmann

Leveranskanal: SMS

INGMARIE BJURSTEDT Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2024-10-11 11:52:57 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: INGMARIE BJURSTEDT

Datum

Ingmarie Bjurstedt

Leveranskanal: E-post

FRANK PETTERSSON Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2024-10-11 11:54:04 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: Frank Elmer Pettersson

Datum

Frank Pettersson

Leveranskanal: E-post

Sakkunniga biträdets yttrande om delårsrapport
Till revisorerna i Region Västmanland

Org.nr 232100-0172

Inledning

Vi har utfört en översiktlig granskning av utfall och ställning i delårsrapportens resultaträkning, balansräkning och kassaflödesanalys, den översiktliga beskrivningen av regionens drift- och investeringsverksamhet samt noter för Region Västmanland för perioden 2024-01-01–2024-08-31. Det är styrelsen som har ansvaret för att upprätta och presentera denna delårsrapport i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning. Vårt ansvar är att uttala en slutsats grundad på vår översiktliga granskning.

Den översiktliga granskningens inriktning och omfattning

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med Standard för kommunal räkenskapsrevision, Översiktlig granskning av delårsrapport. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för finansiella frågor och redovisningsfrågor, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision har. De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Det sakkunniga biträdets granskning av den förenklade förvaltningsberättelsen

Vår granskning har skett enligt "Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse" i Standard för kommunal räkenskapsrevision. Detta innebär att vår granskning av den förenklade förvaltningsberättelsen har en annan inriktning och betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

Slutsats

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att den bifogade delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, den översiktliga beskrivningen av regionens drift- och investeringsverksamhet samt noter inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med LKBR.

En förenklad förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Enligt datum som framgår av elektronisk signatur
PricewaterhouseCoopers AB

Rebecka Hansson
Ansvarigt sakkunnigt biträde/ auktoriserad revisor

Deltagare

ÖHRLINGS PRICEWATERHOUSECOOPERS AB 556029-6740 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2024-10-10 15:17:09 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: REBECCA HANSSON
Signerat med Svenskt BankID: +46 72 984 10 32

Datum

Rebecka Hansson
Partner

Leveranskanal: E-post